

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту постанови Кабінету Міністрів України “Про внесення змін до
деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо деяких підстав
надання статусу”

1. Мета

Метою проєкту акта є забезпечення реальної можливості для осіб з числа членів добровольчих формувань територіальних громад отримати статус особи з інвалідністю внаслідок війни шляхом усунення нормативних неузгодженостей у переліку документів, необхідних для підтвердження відповідних підстав, а також приведення положень Порядку надання в автоматичному режимі статусу учасника бойових дій у період воєнного стану в районах ведення воєнних (бойових) дій або на тимчасово окупованих територіях, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10.09.2024 № 1041 (далі – Порядок № 1041) у відповідність до вимог Закону України “Про адміністративну процедуру”.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Проєкт акта розроблено Міністерством у справах ветеранів України за ініціатииви Військового омбудсмана.

Необхідність внесення змін обумовлена проблематикою отримання для заявників з числа осіб, які входили до складу добровольчих формувань територіальної громади статусу особи з інвалідністю внаслідок війни, оскільки на практиці, добровольці територіальних громад, які отримали поранення, контузії, каліцтва або захворювання під час виконання завдань із забезпечення оборони України, стикаються з труднощами у підтвердженні права на встановлення відповідного статусу через відсутність прямої норми у довідці про безпосередню участь добровольця територіальної громади у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв’язку з військовою агресією Російської Федерації проти України (додаток 7 до Порядку надання та позбавлення статусу учасника бойових дій осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення чи у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації в Донецькій та Луганській областях, забезпеченні їх здійснення, у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв’язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 20.08.2014 № 413) (далі – Порядок № 413).

Разом з цим, отримання довідки про безпосередню участь особи у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв’язку з військовою агресією Російської Федерації проти

України (додаток 6 до Порядку № 413) не передбачене для осіб, які входили до складу добровольчого формування територіальної громади.

При цьому чинна редакція Порядку надання статусу особи з інвалідністю внаслідок війни особам, які отримали інвалідність внаслідок травми (поранення, контузії, каліцтва) або захворювання, одержаних під час безпосередньої участі в антитерористичній операції, здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації в Донецькій та Луганській областях, забезпеченні їх проведення, під час безпосередньої участі у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 08.09.2015 № 685 (далі – Порядок № 685) передбачає подання особами, які входили до складу добровольчого формування територіальної громади, довідки за формою згідно з додатком 6 Порядку № 413.

Проте чинним правовим регулюванням не передбачено видачі таким особам довідки за формою згідно з додатком 6 Порядку № 413, а також відсутня норма, яка б чітко визначала довідку про безпосередню участь добровольця територіальної громади у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, як належну підставу для надання статусу особи з інвалідністю внаслідок війни.

Наявна неузгодженість між положеннями Порядку № 685 та чинною редакцією додатків до Порядку № 413 створює колізії у правозастосуванні, зумовлює правову невизначеність для заявників та може бути підставою для відмов у прийнятті документів або затягування їх розгляду.

Прийняття проекту забезпечить належну реалізацію соціальних гарантій для зазначеної категорії осіб та уніфікує правозастосовну практику, а також забезпечить єдиний підхід до підтвердження підстав для надання статусу особи з інвалідністю внаслідок війни особам з числа добровольчих формувань територіальних громад.

Водночас, з метою приведення у відповідність до вимог Закону України “Про адміністративну процедуру” потребують внесення змін положення Порядку № 1041.

3. Основні положення проекту акта

Проектом акта пропонується внести зміни до:

1) додатку 7 Порядку 413, передбачивши, що довідка про безпосередню участь добровольця територіальної громади є підставою для надання статусу учасника бойових дій та статусу особи з інвалідністю внаслідок війни;

2) абзацу сьомого підпункту 1 пункту 4 Порядку № 685 в частині уточнення переліку документів, що подаються заявниками з числа осіб, які входили до складу добровольчого формування територіальної громади, а саме заміни посилання на довідку за формою згідно з додатком 6 до Порядку № 413 на довідку за формою згідно з додатком 7 до Порядку № 413;

3) Порядку № 1041, доповнивши його новим пунктом 14¹, яким передбачити можливість оскарження рішення комісії або міжвідомчої комісії відповідно до вимог Закону України “Про адміністративну процедуру” та/або в судовому порядку.”

4. Правові аспекти

У відповідній сфері суспільних відносин діє:

Закон України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”;

постанова Кабінету Міністрів України від 20.08.2014 № 413 “Про затвердження Порядку надання та позбавлення статусу учасника бойових дій осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення чи у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації в Донецькій та Луганській областях, забезпеченні їх здійснення, у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв’язку з військовою агресією Російської Федерації проти України”;

постанова Кабінету Міністрів України від 08.09.2015 № 685 “Про затвердження Порядку надання статусу особи з інвалідністю внаслідок війни особам, які отримали інвалідність внаслідок травми (поранення, контузії, каліцтва) або захворювання, одержаних під час безпосередньої участі в антитерористичній операції, здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації в Донецькій та Луганській областях, забезпеченні їх проведення, під час безпосередньої участі у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв’язку з військовою агресією Російської Федерації проти України”;

постанова Кабінету Міністрів України від 10 вересня 2024 р. № 1041 “Деякі питання надання в автоматичному режимі статусу учасника бойових дій у період воєнного стану”.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проєкту акта не потребує витрат з Державного бюджету України.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проєкт акта не потребує проведення консультацій з громадськістю.

Проєкт акта не стосується питань сфери наукової та науково-технічної діяльності та не потребує погодження Науковим комітетом Національної ради з питань розвитку науки і технологій.

7. Оцінка відповідності

У проєкті акта відсутні положення, що стосуються зобов’язань України у сфері європейської інтеграції, прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод, впливають на забезпечення

рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією, створюють підстави для дискримінації.

Проект акта не потребує проведення громадської антикорупційної, громадської антидискримінаційної та громадської гендерно-правової експертизи.

8. Прогноз результатів

Прийняття проекту акта дасть можливість особам з числа членів добровольчих формувань територіальних громад отримувати статус особи з інвалідністю внаслідок війни шляхом усунення нормативних неузгодженостей у переліку документів, необхідних для підтвердження відповідних підстав, а також приведе положення Порядку № 1041 у відповідність до вимог Закону України “Про адміністративну процедуру”.

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Особи з числа членів добровольчих формувань територіальної громади	Позитивний	Усуне нормативну неузгодженість у переліку документів, необхідних для підтвердження відповідних підстав для отримання статусу особи з інвалідністю внаслідок війни
Учасники бойових дій	Позитивний	Буде забезпечено можливість здійснювати оскарження рішення комісії або міжвідомчої комісії про надання статусу відповідно до вимог Закону України “Про адміністративну процедуру” та/або в судовому порядку.”

Міністр у справах
ветеранів України

Віталій КІМ

_____ 2026 р.